KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 781/2013,

14. august 2013,

millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 toimeaine fiproniili heakskiitmise tingimuste osas ning keelatakse seda toimeainet sisaldavate taimekaitsevahenditega töödeldud seemnete kasutamine ja müük

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta, ([1]) eriti selle artikli 21 lõiget 3, artikli 49 lõiget 2 ja artikli 78 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Toimeaine fiproniil lisati nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ (taimekaitsevahendite turuleviimise kohta) ([2]) I lisasse komisjoni direktiiviga 2007/52/EÜ ([3]).

(2) Komisjoni direktiiviga 2010/21/EL ([4]) muudeti direktiivi 91/414/EMÜ I lisa seoses fiproniili käsitlevate erisätetega.

(3) Direktiivi 91/414/EMÜ I lisas esitatud toimeaineid loetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heakskiidetuks ning need on loetletud komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga) ([5]) lisa A osas.

(4) Itaaliast saadud uue teabe alusel, mis puudutab fiproniili sisaldavate taimekaitsevahenditega puhitud maisiseemnetest tulenevat ohtu mesilastele, otsustas komisjon kõnealuse toimeaine heakskiidu läbi vaadata. Komisjon palus kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 21 lõikega 2 Euroopa Toiduohutusametilt (edaspidi „toiduohutusamet") teaduslikku ja tehnilist abi, et hinnata kõnealust uut teavet ja vaadata läbi fiproniili riskihindamine seoses aine mõjuga mesilastele.

(5) Toiduohutusamet esitas fiproniili riskihindamise järeldused aine mõju kohta mesilastele 27. mail 2013 ([6]).

(6) Toiduohutusamet tegi kindlaks, et toimeainet fiproniili sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamine maisiseemnete töötlemisel on mesilastele väga ohtlik. Samuti tegi toiduohutusamet kindlaks, et eriti ohtlik on mesilastele tolm. Peale selle ei olnud mitme põllukultuuri puhul võimalik välistada lubamatuid riske, mis on seotud akuutse või kroonilise mõjuga mesilasperede ellujäämisele ja arengule. Lisaks tegi toiduohutusamet kindlaks, et iga hindamisele kuulunud kasutusviisi puhul on mõned andmed puudu. Eelkõige puudub teave pikaajalise riski kohta, mida avaldab mesilastele kokkupuude tolmuga, võimalik kokkupuude õietolmus ja nektaris leiduvate jääkidega ning gutatsiooni tulemusel tekkinud vedelikuga, samuti kokkupuude järelkultuurides, umbrohus ja mullas leiduvate jääkidega.

(7) Uusi teaduslikke ja tehnilisi andmeid arvestades on komisjon seisukohal, et on märke, mis viitavad sellele, et fiproniili mõned lubatud kasutusviisid ei vasta mesilastele avalduva mõju tõttu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 4 sätestatud heakskiitmise tingimustele ning et ilma täiendavate piirangute kehtestamiseta ei ole mesilastele avalduvat suurt riski võimalik ära hoida.

(8) Komisjon palus teatajal esitada oma märkused.

(9) Liikmesriigid ja komisjon vaatasid toiduohutusameti järeldused toiduahela ja loomatervishoiu alalises komitees läbi ning vormistasid need lõplikult 16. juulil 2013. aastal fiproniili käsitleva läbivaatamisaruande lisana.

(10) Komisjon jõudis seisukohale, et mesilastele avalduvat suurt riski on võimalik ära hoida vaid täiendavate piirangute kehtestamisega.

(11) Kinnitatakse, et toimeainet fiproniili loetakse määruse (EÜ) nr 1107/2009 alusel heakskiidetuks. Selleks et vähendada mesilaste kokkupuudet kõnealuse ainega, on vaja piirata fiproniili sisaldavate taimekaitsevahendite

([1]) ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.
([2]) EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1.
([3]) ELT L 214, 17.8.2007, lk 3.
([4]) ELT L 65, 13.3.2010, lk 27.
([5]) ELT L 153, 11.6.2011, lk 1.

([6]) Euroopa Toiduohutusamet „Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment for bees for the active substance fipronil", *EFSA Journal* (2013), 11(5), 3158. 11(1):3158, lk 51, doi:10.2903/j.efsa.2013.3158. Kättesaadav aadressil: www.efsa.europa.eu/efsajournal

kasutamist ja näha mesilaste kaitseks ette konkreetsed riski vähendamise meetmed. Eelkõige tuleks fiproniili sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamist piirata, lubades seda vaid kasvuhoonetes külvamiseks mõeldud seemnete töötlemisel ning selliste põllule külvatavate porrulaugu-, sibula-, pesasibula- ja kapsasköögiviljade seemnete töötlemisel, millest saadav saak koristatakse enne õitsemist. Enne õitsemist koristatavaid põllukultuure ei peeta mesilaste jaoks ligitõmbavaks.

(12) Fiproniili kasutamise kohta, mis on lubatud vastavalt rakendusmäärusele (EL) nr 540/2011, on asjakohane nõuda täiendavat kinnitavat teavet.

(13) Rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 tuleks seepärast vastavalt muuta.

(14) On kindlaks tehtud, et mesilasi ohustab eelkõige kokkupuude fiproniiliga töödeldud maisiseemnetest pärit tolmuga. Võttes arvesse selliselt töödeldud seemnete kasutamisega seotud riske, tuleks keelata fiproniili sisaldavate taimekaitsevahenditega töödeldud seemnete kasutamine ja turulelaskmine, välja arvatud kasvuhoonetes külvatavate seemnete kasutamine ning põllule külvatavate porrulaugu-, sibula-, pesasibula- ja kapsasköögiviljade (mille saak koristatakse enne õitsemist) seemnete töötlemine. Kuni puuduva teabe esitamiseni kõnealuse ainega töödeldud päevalilleseemnete kasutuse kohta on asjakohane kohaldada nende puhul maisile kohaldatavate meetmetega samaväärseid meetmeid.

(15) Liikmesriikidele tuleks anda aega fiproniili sisaldavate taimekaitsevahendite lubade tühistamiseks.

(16) Kui liikmesriigid annavad fiproniili sisaldavatele taimekaitsevahenditele ajapikendust kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 46, peab kõnealune ajapikendus lõppema hiljemalt 28. veebruaril 2014. Seega tuleks töödeldud seemnete turulelaskmise keeldu kohaldada alates 1. märtsist 2014, et oleks tagatud piisav üleminekuperiood.

(17) Komisjon algatab kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest talle esitatud uue teadusliku teabe (sh uued uuringud ja taotlejate esitatud teave uue koostisega toodete kohta) läbivaatamise.

(18) Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 36 lõike 3 kohaselt võib liikmesriik kehtestada teatavatel asjaoludel täiendavad riskide vähendamise meetmed või piirangud fiproniili sisaldavate taimekaitsevahendite turulelaskmise või kasutamise suhtes. Fiproniili sisaldavate taimekaitsevahenditega töödeldud seemnete turulelaskmise või kasutamise suhtes on liikmesriigil määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 71 kohaselt võimalus võtta erakorralisi meetmeid.

(19) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikliga 54 tohib fiproniili sisaldavate taimekaitsevahenditega töödeldud seemneid, mille suhtes kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 1 osutatud piiranguid, kasutada teadus- või arendustegevuse otstarbel tehtavates eksperimentides ja katsetes.

(20) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 muutmine

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Töödeldud seemnete turulelaskmise keelamine

Kasutada ega turule lasta ei tohi põllukultuuride fiproniili sisaldavate taimekaitsevahenditega töödeldud seemneid, välja arvatud kasvuhoonetes külvatavad seemned ning põllule külvatavad porrulaugu-, sibula-, pesasibula- ja kapsasköögiviljade seemned, millest saadav saak koristatakse enne õitsemist.

Artikkel 3

Üleminekumeetmed

Kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1107/2009 muudavad või tühistavad liikmesriigid vajaduse korral toimeainet fiproniili sisaldavate taimekaitsevahendite kehtivad load 31. detsembriks 2013.

Artikkel 4

Ajapikendus

Ajapikendus, mille liikmesriigid annavad vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklile 46, peab olema võimalikult lühike ja lõppema hiljemalt 28. veebruaril 2014.

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub ja seda kohaldatakse alates selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgnevast päevast.

Artiklit 2 kohaldatakse siiski alates 1. märtsist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. august 2013

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

LISA

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa muudatused

Rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa A osa veeru „Erisätted” fiproniili käsitlev rida 157 asendatakse järgmisega:

„A OSA

Lubatud kasutada ainult insektitsiidina seemnete töötlemiseks. Lubatud kasutada ainult kasvuhoonetes külvatavate seemnete puhul ning selliste põllule külvatavate porrulaugu-, sibula, pesasibula- ja kapsasköögiviljade seemnete puhul, millest saadav saak koristatakse enne õitsemist.

B OSA

Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 29 lõikes 6 osutatud ühtsete põhimõtete rakendamisel võetakse arvesse toiduahela ja loomatervishoiu alalises komitees 15. märtsil 2007 fiproniili kohta lõplikult vormistatud läbivaatusaruande järeldusi, eriti selle I ja II liidet, ning toiduahela ja loomatervishoiu alalises komitees 16. juulil 2013 fiproniili kohta lõplikult vormistatud läbivaatusaruande lisa järeldusi.

Üldhindamisel peavad liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu:

a) turustatud toodete pakendamisele, et vältida valguse lagundavat mõju asjaomasele tootele;

b) võimalikule põhjavee reostusele, mida võivad eelkõige põhjustada lähteainest püsivamad metaboliidid, kui toimeainet kasutatakse tundlike muldade ja/või kliimatingimustega piirkondades;

c) seemnetoiduliste lindude, imetajate, veeorganismide, muude kui sihtrühma lülijalgsete ja mesilaste kaitsele.

Liikmesriigid tagavad samuti, et:

a) seemnete katmist tohib läbi viia ainult kutselistes seemnetöötlusrajatistes. Nendes rajatistes peab kasutama parimat võimalikku tehnikat, et vähendada tolmupilvede tekkimist seemnete katmisel, ladustamisel ja transportimisel;

b) kasutatakse asjakohaseid külviseadmeid, mis tagavad toimeaine segunemise mullaga võimalikult suures ulatuses ning vähendavad selle puistumist ja tolmupilvede tekkimist;

c) töödeldud seemnete märgisel on teave selle kohta, et seemneid on töödeldud fiproniiliga, ning sätestatakse kasutusloaga ettenähtud meetmed riski vähendamiseks;

d) käivitatakse seireprogrammid, et vajaduse korral kontrollida mesilaste tegelikku kokkupuudet fiproniiliga piirkondades, mida mesilased kasutatavad laialdaselt korjealadena või mida kasutavad mesinikud.

Kasutustingimused peavad vajaduse korral sisaldama riski vähendamise meetmeid.

Teataja esitab kinnitavad andmed järgmise kohta:

a) risk muudele tolmeldajatele kui meemesilased;

b) akuutne ja pikaajaline risk mesilasperede ellujäämisele ja arenemisele ning taimede ja mulla metaboliitidest, välja arvatud mulla fotolüüsi metaboliitidest tulenev risk mesilasvastsetele;

c) võimalik kokkupuude külvi ajal õhku paisatava tolmuga ning akuutne ja pikaajaline risk mesilasperede ellujäämisele ja arenemisele, samuti risk mesilasvastsetele olukorras, kus mesilased käivad korjel õhku paisatud tolmuga kokkupuutuvatel taimedel;

d) akuutne ja pikaajaline risk mesilasperede ellujäämisele ja arengule ning mesilasvastsetele avalduv risk, mis on seotud nende toitumisega putukate lehemeest;

e) võimalik kokkupuude gutatsiooni tulemusel tekkinud vedelikuga ning akuutne ja pikaajaline risk mesilasperede ellujäämisele ja arenemisele, samuti mesilasvastsetele avalduv risk;

f) võimalik kokkupuude põllul kasvavate järelkultuuride või umbrohu nektaris, õietolmus, lehemees või gutatsiooni tulemusel tekkinud vedelikus leiduvate jääkidega, sealhulgas mulla püsivate metaboliitidega (RPA 200766, MB 46136 ja MB 45950).

Teataja esitab kõnealuse teabe komisjonile, liikmesriikidele ja toiduohutusametile 30. märtsiks 2015.”